

РЕШЕНИЕ

№ 37

гр. Харманли, 27.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ХАРМАНЛИ, ПЕТНАДЕСЕТИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и пети януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: МАРИЯ Д. И.-Г.

при участието на секретаря Г. П. И.
като разгледа докладваното от МАРИЯ Д. И.-Г. Гражданско дело № 20225630100835 по описа за 2022 година

Производството е образувано по искова молба подадена от „ЕОС Матрикс“ ЕООД, ЕИК **** против С. И. И., ЕГН *****, с която се иска да бъде признато за установено, че ответникът дължи на ищеца сума в размер на 4000,00 лева, представляващи главница по договор за потребителски кредит и сума в размер на 664,44 лева, представляваща обезщетение за забава за периода от 20.08.2019г. до 09.08.2022г., ведно със законната лихва върху главницата считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане.

Ищецът твърди, че на 13.03.2008г. в гр. Димитровград между „Юробанк и Еф Жи България“ АД и ответника бил сключен договор за потребителски кредит №FL37275 от 13.03.2008г. , по силата на който банката била предоставила на кредитополучателя кредит в размер на 20 000 лева за текущи нужди. Сумата била усвоена от ответника. Ответникът от своя страна се бил задължил да върне сумата в размер на 20 000 лева, заедно с дължимите лихви, в сроковете и при условията, уговорени в договора. В чл. 3, ал. 1 от договора било уговорено, че за усвояване на кредита ответникът дължи на банката годишна лихва в размер на сбора на базовия лихвен процент на банката за потребителски кредити за съответния период на начисляване на лихвата плюс договорна надбавка в размер на 6,2 пункта. Дължимите лихви се начислявали от дата на усвояване на кредита по договора. Годишният процент на разходите по кредита бил 16,22 % процента. Погасителните вноски за издължаване на кредита, включително дължимите възнаградителни лихви, се заплащали ежемесечно на 13-то число на месеца, като крайният срок на погасяване на кредита бил до 13.03.2018г. Общата сума, която кредитополучателят се задължил да върне в уговорения срок била посочена в погасителния план, който ответникът се бил задължил да погасява, а именно 120 анюитетни вноски, от които 119 по 315,97 лева и една изравнителна в размер на 315,19 лева. Вземането на кредитора станала изискуемо с изтичане на крайния срок на договора - 13.03.2018г.

Ищецът твърди, че след усвояване на кредита ответникът погасил част от месечните вноски, след което преустановил плащанията си. След преустановяване на плащанията непогасената главница била в размер на 19 551,96 лева и дължимите лихви.

Ищецът посочва, че на 18.01.2016г. вземанията по процесния договор за кредит му били прехвърлени с договор за продажба и прехвърляне на вземания (цесия). Длъжникът бил уведомен за извършената цесия на 12.10.2020г. Въпреки това ищецът моли на основание чл. 235, ал. 3 от ГПК съдът да приеме, че ответникът е надлежно уведомен за цесията с връчването на исковата молба.

Поради неизпълнение на 31.05.2021г. ищецът пристъпил към принудително удовлетворяване на вземанията си чрез подаване на заявление за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение. В резултат била издадена заповед за изпълнение на парично вземане по реда на чл. 410 от ГПК по ч.гр.д. № 559 по описа за 2021г. на РС-Харманли. Поради подадено възражение от страна на ответника била подадена искова молба по чл. 422 от ГПК за част от вземането, а именно сума в размер на 4000 лева за главница и сума в размер на 1081,11 лева за обезщетение за забава. С решение № 2 от 06.01.2022г., постановено по гр.д. № 845 по описа за 2021г. на РС-Харманли било признато за установено, че ответникът дължи на ищеца посочените суми.

Поради неизпълнение на 09.08.2022г. ищецът пристъпил към принудително удовлетворяване на остатъка от вземанията си чрез подаване на заявление за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение. В резултат била издадена заповед за изпълнение на парично вземане по реда на чл. 410 от ГПК по ч.гр.д. № 707 по описа за 2022г. на РС-Харманли. В срока по чл. 415 от ГПК било подадено възражение от ответника, което обуславяло правния им интерес от предявяване на настоящите иски.

Предвид изложеното се иска да бъде постановено решение, с което да се приеме за установено по отношение на ответника, че дължи на ищеца процесните суми, както и законна лихва за забава върху главницата от датата на входиране на заявлението до окончателното изплащане на задължението.

Претендират се и направените деловодни разноси, както в настоящото производство, така и в заповедното. При условията на евентуалност се прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение на ответника.

В съдебно заседание, в което е даден ход по същество, ищецът не се явява и не изпраща представител.

В едномесечния срок по чл. 131, ал. 1 от ГПК е депозиран писмен отговор на искова молба. Оспорва предявеният иск като недопустим поради изтекла погасителна давност. Твърди, че вземанията, които се претендират са периодични и съответно за тях била приложима 3-годишната давност, която била изтекла още преди уведомяването на ответника за извършената цесия.

На следващо място предявените иски се оспорват по основание и размер.

Предвид изложените възражения се моли исковите да бъдат отхвърлени като недоказани и неоснователни. Претендират се разноси.

В съдебно заседание, в което е даден ход по същество на делото ответникът не се явява. Не се явява и упълномощения адвокат С.. Представя се писмена защита.

Съдът, като взе предвид разпоредбите на закона, събраните по делото доказателства и становищата на страните, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Предявени са обективно кумулативно съединени установителни иски по реда на чл. 422 вр. чл. 415, ал. 1 от ГПК. Именно поради особения ред, по който се предявяват исковите, обуславящ исковото производство като продължение на развитото се заповедно такова, е необходимо исковата молба да е подадена в едномесечен срок от получаване на указанията по чл. 415, ал. 1 от ГПК. В настоящия случай разпореждането на съда е получено от ищеца на 29.08.2022г., следователно последният ден от срока е бил 29.09.2022г. Исковата молба е подадена на 28.09.2022г. по пощата, поради което следва да се приеме, че едномесечният срок е спазен.

Предметът на търсената с исковата молба защита следва да съвпада с претендираното със заявлението за издаване на заповед за изпълнение на парично вземане право. Налице е

пълна идентичност /основание, размер, период/ между търсените със заповедта парични вземания и предявените такива с исковата молба. Едновременно с това ищец в настоящото производство е заявителят в заповедното. Ето защо може да се направи обоснован извод, че исковите са допустими.

За да бъдат те основателни, е необходимо при условията на пълно и главно доказване да бъде установено от ищеца наличието на следните материални предпоставки /юридически факти/ - 1) валидно сключен договор за потребителски кредит № FL372175 от 13.03.2008г., сключен между „Юробанк България“ АД и С. И.; 2) размер на претендираните суми и настъпване на тяхната изискуемост; 3) валидно сключен договор за цесия между „Юробанк България“ АД и „ЕОС Матрикс“ ЕООД и 4) уведомяване на длъжника, С. И., за извършената цесия от цедента.

Съгласно тълкувателно решение № 3 от 22.04.2019г., постановено по тълк. дело № 3 по описа за 2016г. на ВКС, ОСГТК решението по уважен частичен иск за парично вземане се ползва със сила на пресъдено нещо относно правопораждащите факти на спорното субективно материално право при предявен в друг исков процес иск за защита на вземане за разликата до пълния размер на паричното вземане, произтичащо от същото право.

Според мотивната част на посоченото тълкувателно решение при уважаване на частичния иск обективните предели на сила на пресъдено нещо обхващат основанието на иска, индивидуализирано посредством правопораждащите факти, страните по материалното правоотношение и съдържанието му до признатия размер на спорното субективно материално право. Поради това, че общите правопораждащи юридически факти са едни и същи, както за частичния иск, така и за иска за останалата част от вземането, те се ползват от последиците на сила на пресъдено нещо при разглеждане на иска за останалата част от вземането. По двата иска се претендира едно и също вземане, но в различен обем. Предвид правоустановяващото и преклудиращото действие на сила на пресъдено нещо е недопустимо за остатъка от вземането да се спори относно основанието на вземането и правната му квалификация. След като с влязло в сила решение, с което е уважен предявеният частичен иск, са установени фактите, релевантни за съществуването на претендираното право, макар и заявено в частичен обем, то позоваването в последващ процес по иск за разликата до пълния размер на вземането, произтичащо от същото правоотношение, на факти, осуетяващи възникването на субективното материално право или опорочаващи правопораждащите правоотношението факти и водещи до унищожаването му, е преклудирало. Формираната сила на пресъдено нещо на решението по частичния иск относно основанието преклудира правоизключващите и правоунищожавашите възражения на ответника срещу правопораждащите правно релевантни факти, относими към възникването и съществуването на материалното правоотношение, от което произтича спорното право.

Ищецът твърди, че парично вземане, чието признаване за установено се иска, произтича от сключения между ответника и цедента му договор за потребителски кредит № FL372175 от 13.03.2008г.

По делото е представено решение № 2 от 06.01.2022г., постановено по гр. д. № 845 по описа за 2021г. на РС-Харманли, с което е признато за установено по отношение на С. И. И. съществуването на вземане на „ЕОС Матрикс“ ЕООД спрямо него по договор за потребителски кредит № FL372175 от 13.03.2008г. за сумата от общо 5 081,11 лева, от които главница в размер на 4 000 лева, частично от общо дължима главница – 19 551,96 лева, лихва за забава в размер на 1081,11 лева за периода от 30.04.2018г. до 01.06.2021г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението по чл. 410 от ГПК на 01.06.2021г. до окончателното изплащане на вземанията, за които суми е била издадена заповед № 103 за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК от 03.06.2021г. по ч.гр.д. № 559 по описа за 2021г. на РС-Харманли. На съда е служебно известно, че цитираното решение е влязло в сила на 14.02.2022г. С влизането в сила на

съдебното решение се е формирала сила на пресъдено нещо между ищеца - „ЕОС Матрикс“ ЕООД и ответника - С. И. И. относно правопораждащите факти на спорното субективно материално право, а именно относно наличието на облигационно отношение между ответника и цедента на ищеца - валидно сключен договор за потребителски кредит № FL372175 от 13.03.2008г., сключен между „Юробанк България“ АД и С. И., както и валидно сключен договор за цесия между „Юробанк България“ АД и „ЕОС Матрикс“ ЕООД и уведомяване на длъжника, С. И., за извършената цесия от цедента.

Посочените обстоятелства се установяват и от представените по делото писмени доказателства. От представените по делото доказателства се установява, че между „Юробанк България“ АД и ищцовото дружество от 18.01.2016г. е бил сключен договор за възлагане на вземания на парични задължения. Съгласно списък на прехвърлените вземания към договора са прехвърлени вземанията спрямо ответника, а именно 19 551,96 лева – непогасена главница, 7958,70 лева – лихва.

Предвид събраните писмени доказателства може да се направи извод, че е сключен валиден договор за цесия за процесните вземания и те са станали притежание на ищеца. Цесионерът, в случая ищецът, освен с правото да получи вземането, разполага с няколко помощни права, които имат за цел да улеснят доказването на цесията спрямо длъжника и третите лица и да спомогнат изпълнението на цедираното вземане. Едно от тези права е съобщаването на цесията на длъжника от цедента. Разпоредбата на чл. 99, ал. 3 от ЗЗД предвижда, че предишният кредитор е длъжен да съобщи на длъжника прехвърлянето. Съобщаването не е елемент от фактическия състав, който поражда действие на договора за цесия между страните (правата по цесията преминават върху цесионера с постигане на съгласие), но уведомяването има значение за третите за договора лица, какъвто е длъжникът. Съгласно чл. 99, ал. 4 от ЗЗД прехвърлянето на вземането има действие спрямо длъжника от деня на уведомяването за извършване на цесия. До този момент за всички трети лица носител на вземането спрямо длъжника е цедентът.

В уредбата на договора за цесия липсва изрична регламентация за начина, по който следва да бъде уведомен длъжника. Няма и законоустановено съдържание на съобщаването по чл. 99, ал. 3 от ЗЗД. Предвидено е единствено, че съобщаването следва да се извърши от цедента. Това изискване е свързано със сигурността, че действително е извършена цесия. Въпреки това в практиката на Върховния касационен съд се приема, че е допустимо предишният кредитор /цедентът/ да упълномощи новия кредитор /цесионера/ да извърши съобщението до длъжника като негов пълномощник. Процесният случай е именно такъв.

С нотариално заверено пълномощно цедентът упълномощава цесионерът с изрично пълномощно с правата за уведомяване на длъжниците за извършената цесия. По делото са приети като писмени доказателства цитираните в договора за цесия документи, а именно потвърждение за сключена цесия на основание чл.99, ал. 3 от ЗЗД и пълномощно.

По делото е представено известие за доставяне, получено лично от ответника, с което му е било изпратено уведомление за извършената цесия.

Същевременно с исковата молба е направено изрично искане препис от уведомлението /потвърждението на цесията от цедента/ и от пълномощното да бъдат връчени с исковата молба.

Действително съгласно константната практика на ВКС уведомяването за извършване на цесията на основание чл. 99, ал. 4 от ЗЗД може да бъде извършено с получаването от длъжника на преписа на исковата молба с доказателства към нея. Ответникът отново е бил уведомен за извършената цесия и ищецът има качеството на кредитор и по отношение на него, доколкото видно от върнатия по делото отрязък ответникът е получил препис от исковата молба ведно с приложенията към нея.

Предвид изложеното за силата на пресъдено нещо относно относно правопораждащите факти на спорното субективно материално право основните спорни въпроси предмет на делото са относно изискуемостта на процесните вземания и размера им.

Съгласно разпоредбата на чл. 69, ал. 1 от ЗЗД задължението е изискуемо веднага с възникването му, когато се дължи без срок. В тази хипотеза кредиторът следва да отправи покана с предоставяне на подходящ срок за изпълнение на длъжника. По различен начин стои въпроса при задължения, за които е уговорен срок за изпълнение. Тогава покана не е необходима. Едновременно с това следва да се прави разграничение във вида на срока. Според чл. 70 от ЗЗД срокът може да бъде уговорен в полза на двете страни по сделката, в полза на кредитора или в полза на длъжника, като всеки един от сроковете има различно правно значение. В настоящия случай за изпълнението на месечната погасителна вноски е предвиден конкретен срок - датата на падежа. Този срок е срок в полза на длъжника, тъй като задължението е изпълнимо, но не и изискуемо, тоест длъжникът /ответникът/ може да заплати дължимата вноски, а до изтичане на срока кредиторът не може да иска изпълнението ѝ. След настъпването на срока задължението вече е изискуемо и изпълнимо, тоест кредиторът може да иска изпълнение от длъжника.

Съгласно представения по делото погасителен план падежът на последната погасителна вноски е бил на 13.03.2018г. Следователно е настъпила изискуемостта на процесните вземания.

От приетата по делото съдебно-счетоводна експертиза се установява, че към датата на подаване на процесното заявление за издаване на заповед за изпълнение по реда на чл. 410 от ГПК ответникът дължи сума в размер на 19 551,96 лева, представляващи главница по договор за потребителски кредит № FL372175 от 13.03.2008г. и сума в размер на 7958,70 лева лихва по същия договор. Следователно се установява и размерът на претендираната главница.

Следва да бъде разгледано релевираното възражение за погасяване на задължението поради изтекла давност. Съгласно посоченото вече тълкувателно решение допустими са правопогасяващите възражения на ответника за процесната част от вземането, която не е била предявена с първоначалния иск, каквото е направеното възражения за погасяване на вземането поради изтекла давност.

Съгласно трайно установената практика на ВКС при разсрочването на едно парично задължение, тоест при уговорката плащането да се извършва на вноски с различни падежи не се касае за периодични плащания по смисъла на чл. 111, б. „в“ от ЗЗД, тъй като отделните вноски не стават автоматично сбор от отделни периодично дължими плащания, а вземането продължава да бъде само едно и неговият краен срок за погасяване е падежът на последната разсрочена вноски. Следователно при уговорено изпълнение на части вземането се погасява с изтичането на общата 5 годишна погасителна давност, която започва да тече от настъпването на падежа на вземането – арг. чл. 114 от ЗЗД.

В настоящия случай вземането е станало изискуемо на 13.03.2018г. и петгодишната погасителна давност, без да бъде спирана и прекъсвана, би изтекла на 13.03.2023г.

Доколкото искът по чл. 422, ал. 1 от ГПК се смята за предявен от момента на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, а процесната заповед е подадена на 09.08.2022г., към която дата не е бил изтекъл срокът по чл. 110 от ЗЗД, направеното възражение за погасяване на вземането поради изтичане на давност се приема от настоящия съд за неоснователно.

Ето защо съдът намира, че предявеният иск по чл. 422 вр. чл. 415, ал. 1, т. 1 от ГПК вр. чл. 99, ал. 1 от ЗЗД вр. чл. 240, ал. 1 от ЗЗД е изцяло основателен и следва да бъде уважен.

Претендира се и лихва за забава в размер на 664,44 лева върху главницата в размер на 4000,00 лева за периода от 20.08.2019г. до 09.08.2022г.

Забавата настъпва с изтичането на срока и не е необходимо отправянето на покана от страна на кредитора за изпадането в забава на длъжника – чл. 84, ал. 1, изр. 1 от ЗЗД „*dies interpellat pro homine*“ (срокът кани вместо човека). Ето защо ответникът е изпаднал в забава от деня следващ датата на падеж и дължи заплащане на обезщетение за забава.

От приетата по делото съдебно-счетоводна експертиза се установява, че размерът на дължимата лихва върху процесната главница за претендиращия период е 1206,52 лева, но тъй като в гражданския процес е приложим принципа на диспозитивното начало, а ищецът претендира лихва в размер на 664,44 лева в такъв размер следва да бъде присъдена.

Възражението за погасяване по давност и това вземане е неоснователно. Съгласно чл. 111, б. "в" от ЗЗД с изтичане на тригодишна давност се погасяват вземанията за наем, за лихви и за други периодични плащания. С тълкувателно решение № 3 от 18.05.2012г., постановено по тълк. д. № 3 по описа за 2011г. на ВКС, ОСГТК е даден отговор на въпрос какво се разбира под понятието „периодични плащания“ – изпълнение на повтарящи се задължения за предаване на пари или други заместими вещи, имащи единен правопораждащ факт, чиито падеж настъпва през предварително определени интервали от време, а размерите на плащанията са изначално определени или определяеми, без да е необходимо периодите да са равни и плащанията да са еднакви. Доколкото претендираните вземания имат характерът на периодични плащания, за тях следва да се приложи посочената кратка тригодишна давност.

Съгласно чл. 114, ал. 1 ЗЗД давността започва да тече от деня, в който вземането е станало изискуемо. В конкретния случай изискуемостта на процесното вземане е настъпила с настъпване на падежа на последната вноски. Заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК за процесната част от вземането е депозирано в съда на 09.08.2022г., от когото се смята за предявен установителният иск – арт. чл. 422, ал. 1 от ГПК. На основание чл. 116, б. "б" от ЗЗД от този момент е прекъсната погасителната давност, тоест вземанията възникнали преди 09.08.2019г. са погасени по давност. Периодът, за който се претендира лихва за забава е след тази дата, а именно от 20.08.2019г., поради което вземанията за лихва за забава за претендиращия период не са погасени по давност.

Предвид изложеното съдът намира, че искът по чл. 422, ал. 1 вр. чл. 415, ал. 1, т. 1 от ГПК, вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД следва да бъде уважен изцяло.

Съгласно т. 12 на тълкувателно решение № 6 от 06.11.2013 г. по тълк. д. № 6 по описа за 2012г. на ВКС, ОСГТК съдът, който разглежда специалните установителни иски, предявени по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК, следва да се произнесе за дължимостта на разносните, направени и в заповедното производство, и то с осъдителен диспозитив, като съобразно изхода на спора разпредели отговорността за разносните както в исковото, така и в заповедното производство.

В случая към датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение ответникът е дал повод за образуване на заповедното производство. Ето защо следва да бъде ангажирана отговорността му за сторените от ищеца разноски по ч. гр. д. № 707 по описа за 2022г. на РС – Харманли. От представените по него писмени доказателства се установява, че те са действително направени и възлизат на 93,29 лева за платена държавна такса.

Претенция за заплащане на разноски в исковото производство е заявена и от двете страни. При този изход на спора право на разноски има единствено ищеца. Съгласно представения списък по чл. 80 от ГПК ищецът претендира разноски в размер на 316,71 лева. От представените по делото писмени доказателства се установява, че ищецът е сторил в исковото дело разноски от 116,71 лева за държавна такса, 200 лева за възнаграждение за вещо лице.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявените от „ЕОС МАТРИКС“ ЕООД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление гр. София, ***** против С. И. И., ЕГН *****, с адрес гр. Симеоновград, ул. **** иски с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК вр. чл. 415, ал. 3 от ГПК вр. чл. 99, ал. 1 от ЗЗД вр. с чл. 79, ал. 1 ЗЗД, вр. с чл. 9 ЗПК,

вр. с чл. 240, ал. 1 и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, че ответникът дължи на ищеца сума в размер на **4000,00 лева**, представляваща част от незаплатена главница в общ размер на 19 551,96 лева, дължима по говор за потребителски кредит № FL372175 от 13.03.2008г., сключен между „Юробанк България“ АД и С. И. И. като с решение № 2 от 06.01.2022г., постановено по гр. д. № 845 по описа за 2021г. на РС-Харманли, влязло в сила на 14.02.2022г. е установена дължимостта на още 4000,00 лева от същата главница и сума в размер на **664,44 лева**, представляваща лихва за забава за периода от 20.08.2019г. до 09.08.2022г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК по ч. гр. д. № 707 по описа за 2022г. на РС – Харманли - 09.08.2022г. до окончателното им изплащане, които вземания са предмет на заповед за изпълнение № 414 от 09.08.2022г. по ч.гр.д. № 707 по описа за 2022г. на РС-Харманли.

ОСЪЖДА С. И. И., ЕГН *****, с адрес гр. Симеоновград, ул. **** да заплати на „ЕОС МАТРИКС“ ЕООД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление гр. София, ***** сума в общ размер на 410,00 лева, от която сума в размер на 316,71 лева, представляваща направени разноси по настоящото дело и сума в размер на 93,29 лева, представляваща направени разноси по ч. гр. д. № 707 по описа за 2022г. на РС – Харманли, за които е издадена заповед за изпълнение на парично задължение № 414 от 09.08.2022г. по ч.гр.д. № 707 по описа за 2022г. на РС-Харманли.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването на препис на страните пред Окръжен съд – Хасково.

Съдия при Районен съд – Харманли: _____